

L&#ch s&# ph&#ng Tây là m&#t b&# s&# s&#a cái x&#u, cái sai thành cái t&#t, cái đúng. L&#ch s&# Trung Qu&#c thì là m&#t b&# s&# s&#a cái t&#t cái đúng thành cái x&#u cái sai.


~~~~~  
~~~~~ **L&#u Á Châu (Liu Ya Zhou)**

LTS: L&#u Á Châu (Liu Ya Zhou) sinh năm 1952, là con r&# c&# Ch&# t&#ch n&#c Trung Qu&#c Lý Tiên Ni&#m, có th&#i là Phó Chính u&# b&# đ&#i không quân Trung Qu&#c, nay là Chính u&# Tr&#ng đ&#i h&#c Qu&#c phòng Trung Qu&#c.

Ông t&#ng là giáo s&# th&#nh gi&#ng c&#a Đ&#i H&#c Stanford M&#, đ&#ng th&#i là m&#t nhà văn có t&#ng, ch&#nhân m&#t s&# gi&#i th&#ng văn h&#c. Các bài vi&#t c&#a ông có ngôn t&#m&#nh d&#n, quan đ&#m m&#i m&# (nh&#t là quan đ&#m đ&#i v&#i M&#), l&#p lu&#n s&#c bén đ&#c đ&# lu&#n r&#t quan tâm.

Đ&#i đây là ph&#n l&#c đ&#ch bài nói ngày 11/9/2002 c&#a ông - Trung t&#ng không quân L&#u Á Châu - l&#c đó là Chính u&# b&# đ&#i không quân Quân khu Thành Đô Trung Qu&#c, tr&#c các cán b&# quân đ&#i c&#p t&#u đoàn tr&# lên t&#i căn c&# không quân Côn Minh, Vân Nam.

~~~~~

Ng&#i phê phán văn hoá Trung Hoa

Trong quá kh&#, tôi tr&#c tiên là ng&#i k&# th&#a văn hoá Trung Hoa, sau đó m&#i là ng&#i phê phán văn hoá Trung Hoa. Hi&#n nay tôi tr&#c tiên là ng&#i phê phán văn hoá Trung Hoa sau đó m&#i là ng&#i k&# th&#a.

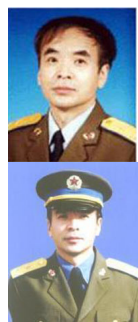
L&#ch s&# ph&#ng Tây là m&#t b&# s&# s&#a cái x&#u, cái sai thành cái t&#t, cái đúng. L&#ch s&# Trung Qu&#c thì là m&#t b&# s&# s&#a cái t&#t cái đúng thành cái x&#u cái sai. Th&#i c&#, ph&#ng Tây cái gì cũng c&#m, ch&# có đ&#u không c&#m b&#n năng con ng&#i. Trung Qu&#c cái gì cũng không c&#m, riêng b&#n năng thì c&#m.

Ng i ph ng Tây dám th hi n b n thân, t c th hi n t t ng mình và còn dám phô b y thân xác loã l c a mình. Trung Qu c ch bi t m c qu n áo, m c qu n áo cho t t ng. M c bao gi cũng d h n c i. Ph ng Tây đ kích m t đen t i c a mình, cho nên tìm đ c ánh sáng, t t ng c a h đang bay b ng. Chúng ta ca ng i s sáng s a c a mình, k t qu đ m l i bóng t i nghìn năm.

Trung Qu c không có nhà t t ng, ch có nhà m u l c. Hegel t ng nói: "Trung Qu c không có tri t h c." Tôi cho r ng m y nghìn năm nay Trung Qu c ch a s n sinh đ c nhà t t ng nào. Nhà t t ng tôi nói là nh ng ng i nh Hegel, Socrates, Plato, nh ng nhà t t ng y có c ng hi n to l n đ i v i ti n trình văn minh nhân lo i. Lão Đan [t c Lão T - ND], b n nói ông y là nhà t t ng ph i không?

Ch đ a vào "Đ o đ c kinh" 5000 ch mà có th làm nhà t t ng ? Đ y là ch a nói "Đ o đ c kinh" c a ông có v n đ .

Kh ng T có th coi là nhà t t ng ch ng? Th h chúng ta xem xét ông th nào? Tác ph m c a ông b xem xét ra sao? Tác ph m c a ông ch a t ng cung c p cho n i tâm ng i Trung Qu c m t h th ng giá tr có th đ i kháng quy n l c th t c. Cái mà ông cung c p là t t c xoay xung quanh quy n l c.

Ông Liu Ya zhou

N u Nho h c là m t tôn giáo thì đó là m t tôn giáo r m; n u là tín ng ng thì là tín ng ng r m; n u là tri t h c thì đó là tri t h c c a xã h i quan tr ng hoá. Xét trên ý nghĩa này thì Nho h c có t i v i ng i Trung Qu c.

Trung Qu c không th có nhà t t ng, ch có nhà m u l c. Xã h i Trung Qu c là xã h i binh pháp, dân t c ta ch tôn sùng nhà m u l c. M t Gia Cát L ng ch ng m y thành công v s nghi p l i đ c ng i ta k ni m nhi u l n. Ông y b ng đ kém khoáng đ t, cách dùng ng i cũng ch a thích h p.

Có t li u cho th y ông ta còn là k l ng quy n. Nh ng chính con ng i nh th l i đ c nâng lên t m cao phát s . Đây cũng là m t phác ho tâm h n dân t c ta. D i hình thái xã h i nh

th có ba lo i hành vi th nh hành ở Trung Qu c.

Ba lo i hành vi th nh hành ở Trung Qu c

1.Thu t ngu bi n.

Con trai tôi năm nay thi vào khoa báo chí m t tr ng đ i h c. Khoa này là m t trong nh ng khoa báo chí t t nh t Trung Qu c. Tôi b o nó:

- Đ a giáo trình cho b xem.

Đ c xong tôi b o th này không đáng đ c.

Trong giáo trình có m t suy đoán nh sau: "Trung Qu c phát minh ra thu c n ; thu c n truy n t i châu Âu đã phá tan dinh lu phong ki n th i Trung c c a châu Âu".

Th t n c c i. Thu c n anh phát minh ra phá tan dinh lu phong ki n c a ng i ta. Th sao dinh lu phong ki n c a chính anh l i không b phá v ? Ng c l i còn v ng ch c h n?

T i Đ i h c Qu c phòng Trung Qu c, khi th o lu n v n đ Đài Loan có m t quan đi m đ c nhi u ng i tán đ ng nh sau: Đài Loan nh m t cái o khoá. N u không gi i quy t đ c v n đ Đài Loan thì o khoá y s o khoá ch t cánh c ng l n c a Trung Qu c, Trung Qu c s không có l i ra bi n c .

Đó là s ngu bi n. Tây Ban Nha sau khi tr thành c ng qu c bi n, đầu có th ngăn c n anh hàng xóm Bồ Đào Nha cũng tr thành c ng qu c bi n. Eo bi n Dover c a Pháp cách n c Anh có 28 h i lý, Anh Qu c có th ngăn c n Pháp tr thành c ng qu c bi n không?

Trung Qu c m t bi n, ch y u là do t ng l p th ng tr Trung Qu c nhi u đ i ch a có quan đi m Quy n l c bi n.

Có l m i ng i ch a chú ý t i chuy n m t s h i Ph t Giáo, Đ o giáo th ng đ ng ra ch trì vi c phê phán m t s đoàn th mê tín phong ki n, các v đ o tr ng ung dung nói năng, phê phán ng i ta là mê tín phong ki n. Tôi mu n c i th m nh ng l i không nh n đ c ph i c i thành ti ng. B o ng i ta là mê tín phong ki n, l nào ông là duy v t chẳng? Ch ng ph i cũng là mê tín đó sao?

2. Đ i ngo i lôi kéo v v , đ i n i tàn nh n.

Văn minh châu Âu và văn minh Trung Qu c h u nh đ ng th i c t b c nh ng châu Âu hình thành nhi u qu c gia nh , Trung Qu c hình thành m t đ i đ qu c th ng nh t. Nói t i chuy n này chúng ta th ng hí h ng ph n kh i. Th c ra châu Âu hình thành nhi u qu c gia nh th chính là m t đ ng th hi n t t ng t do c a h . Tuy hình thành nhi u qu c gia nh v y nh ng bao nhiêu th có liên quan đ n văn minh nhân lo i chính là sinh ra t các ti u qu c chia tách ra y.

Còn chúng ta đã làm đ c gì cho văn minh th gi i? Có th kh ng đ nh, th ng nh t giang s n có m i quan h t t nhiên nào đó v i t t ng th ng nh t. Xã h i m u l c là xã h i h ng n i. Tôi t ng nghi n c u k s khác bi t gi a Trung Qu c v i M . Trên m t công vi c qu c t , v c b n Trung Qu c m m m ng, còn trên m t công vi c trong n c thì c ng r n. N c M ng c l i, h r n trên m t công vi c qu c t , m m trên m t công vi c trong n c. Ch ng còn nh trong m t cu n sách nào đ y tôi có đ c p v n đ này, có l là cu n Đánh giá nguy hi m tác

chi n v i Đài Loan, và k t lu n: Chuy n này là do s khác bi t văn hoá quy t đ nh. Văn hoá Trung Qu c có tính khép kín, kín đáo, h ng ng n i. Văn hoá M thì c i m , h ng ng ngo i. T t ng đ i nh t th ng cũng là t t ng ki u h ng ng n i. Đi u đó gi i thích vì sao tr c b n xâm l c n c ngoài thì chúng ta là b y c u, tr c đ ng bào mình thì chúng ta là lang sói. Ngót trăm lính Nh t là đ đ áp gi i 50 nghìn tù binh quân Qu c Dân Đ ng đ n Y n T C [m t đ a danh thu c t nh Giang Tô - ND] x b n. Ch a nói đ n ch ng l i, các tù binh này ch ng có c t i d ùng khí b ch y n a kia.

3. Hành vi thô b .

S thô b v tình th n t đ m l i s thô b trong hành vi. S cao quý tình th n t s đ m l i s cao quý trong hành vi. Kho ng hai ch c năm tr c khu ph nhà tôi có x y ra chuy n nh sau: M t đôi v ch ng li d , ông ch ng đ n cô b m i v nhà, hai v ch ng cãi nhau. Bà v ch y lên gác trên mu n nh y l u. R t nhi u ng i xúm l i xem. Có k vì hí h ng khi th y ng i khác g p tại n n mà hét to: "Nh y đi, nh y đi!" V sau c nh sát đ n c u đ c bà kia xu ng, nh ng ng i xem th m chí còn c m th y t i c r .

Tôi th dài m t cái r i v nhà, m ti-vi xem. Đúng lúc y trên ti-vi đang chi u b phim k v m t chuy n có th t x y ra ở châu Âu. Chuy n nh sau: M t n c nào đó, nh mang máng là Hungary thì ph i, 70 năm tr c có m t anh th m tr s p c i v . Trong l n cu i cùng xu ng gi ng m tr c ngày c i thì m x y ra s t l , anh th kia mãi mãi không th tr v . Cô dâu không th tin r ng ng i yêu c a mình có th b cô mà đi, c th đ ng đ ng ch 70 năm tr i. Cách đây ít lâu ng i ta s a l i h m m , phát hi n th y trong v ùng n c đ ng ch sâu có m t xác ng i. Đó chính là chàng r - th m n b vùi d i gi ng 70 năm tr c. Vì d i y không có không khí, xác l i ngâm trong n c có khoáng ch t nên ng i y trông v n tr nh lúc ch t. Cô dâu thì đã là bà lão tóc b c ph .

Bà c ô m l y ng i yêu khóc n c n . Bà quy t đ nh ti p t c làm l c i c a h . C nh này th t quá xúc đ ng: Cô dâu 80 tu i m c áo c i trang tr ng m t màu tr ng nh tuy t. Tóc cũng tr ng nh tuy t. Ng i yêu c a bà thì v n tr nh x a, m t nh m nghi n n m trên c xe ng a. Hôn l và tang l đ ng th i ti n hành. Bao nhiêu ng i r i l .

V 11/9 th thách trình đ đ o đ c qu c dân

V 11/ 9 năm ngoái là s vi c có th kh o nghi m trình đ đ o đ c c a dân t c ta nh t. Hôm nay (t c 11/09/2002) v a đúng tròn m t năm s ki n y. V 11/ 9 tuy không th thay đ i th gi i nh ng đã thay đ i n c M . Đ ng th i, th gi i sau ngày y r t khó tr l i tr c s ki n này. Khi x y ra v 11/9, ít nh t trong m t qu ng th i gian sau đó n c ta b bao ph b i m t b u không khí không lành m nh. T i hôm 12/9, có ng i b n g i đ i n tho i cho tôi nói sinh viên ĐH B c Kinh và ĐH Thanh Hoa đang khua chiêng gõ tr ng. Tôi b o đ i tuy n bóng đá qu c gia Trung Qu c còn ch a l t vào vòng sau kia mà, ph i đ n m ng 7/10 đ i Trung Qu c m i đ u tr n cu i cùng v i đ i Liên hi p V ng qu c A R p, n u th ng thì s l t vào danh sách đ World Cup.

M t lúc sau m i bi t thì ra sinh viên Trung Qu c đang chúc m ng vi c toà tháp đôi M b đánh s p.

Tòa tháp đôi của Mĩ bị tấn công ngày 11/09/2001

Báo chí nước ngoài đưa tin:

Hôm nay có một đoàn nhà báo Trung Quốc đang thăm Mĩ, khi thấy hình ảnh tòa nhà Trung tâm Thương mại thế giới bị đánh phá, các thành viên đoàn nhà báo này bất giác vỗ tay. Đây là một dòng ngấm văn hoá; dĩ nhiên đó không thể trách họ, bởi họ đã không thể kiểm soát được bản thân. Kết quả họ báo chính phủ Mĩ tuyên bố là nhảm nhí mãi mãi không được hoan nghênh. Hôm nay tôi đang ở Không quân Bắc Kinh [1], mọi hôm họ đều có người đi báo đi đến thăm, gặp ai tôi cũng hỏi quan điểm của họ đối với vụ 11/9. Tất cả đều trả lời: Đánh bom hay là m.

Sau này tôi nói đây là một tình trạng rất đáng buồn. Nếu nhảm nhí yêu mến Trung Quốc, thì thì có cần được Trung Quốc hay không? Về giới truyền thông thì càng đáng nên nhắc tới. Ở Trung Quốc, nơi không có tin tức thật là trên báo chí.

Năm 1997 công nương Diana chết vì tai nạn giao thông. Cho dù Diana là người thế nào, hoàng gia Anh Quốc ra sao thì ít nhất bà ấy cũng có giá trị tin tức. Các tờ báo lớn trên thế giới đều đăng tin này trên trang nhất, riêng báo chí Trung Quốc không đăng tin này. Hôm đó tin tức được báo của các tờ báo lớn ở Bắc Kinh là "Các trường trung, tiểu học Bắc Kinh hôm nay khai giảng". Tin này khác gì tin "Ngày ở Bắc Kinh hôm nay ăn sáng rồi", chỉ có cái giá trị thông tin này thôi.

Tôi hôm 11/9 tôi ngồi xem chương trình "Tiêu điểm phỏng vấn" trên ti-vi. Tôi muốn xem xem "những cái miệng lưỡi của đất nước" đánh giá tiêu điểm vụ 11/9 như thế nào. Kết quả chương trình "Tiêu điểm phỏng vấn" hôm nay có nội dung là nói về việc các chi bộ nông thôn tăng cường xây dựng chi bộ gì gì đó. Bởi muốn xem cái gì thì không có cái này. Cái báo không muốn nghe thì người ta cứ nói cho mà nghe. Dĩ nhiên, những cái miệng lưỡi của quốc gia thì vô tội.

Văn hoá truyền thông ảnh hưởng tới quan niệm đạo đức

Năm 1999 Mĩ tấn công Nam Tư. Trung Quốc đứng ra phản đối. Cái giá của lý này là Đới siêu quán Trung Quốc tại Nam Tư bị bắn phá. Suýt nữa thì Trung Quốc lại đứng ra làm nể a. Đoàn văn hoá này của chúng ta có quán tính lớn, chỉ chúng ta, những kẻ có khiếm khuyết đạo

đức, phóng nhúng bay tôi đi m chót.

Hãy có ngườ còn đ xuất nhân d p này t n công Đài Loan, ra tay m t l n là xong. Có th thông c m v i n i lòng c a các b n y, nh ng b y gi qu th t không ph i là th i c thích h p. H i y tôi nghĩ, v 11/9 ch t bao nhiêu ngườ i, đ u là ngườ i vô t i. Cái m t đi là sinh m ng con ngườ i, th tôn nghiêm nh t trên th gi i. Nh ng sinh m ng y không có liên quan v i chính ph M . Chúng ta dùng thái đ nh v y đ i x v i ngườ i ta, nh ng ngườ i ta không dùng thái đ nh v y đ i x v i ta.

Th m án Dover hình thành s đ i chi u rõ r t v i vi c này. Năm 2000, m t đoàn ngườ i Phúc Ki n v t biên trái phép ng i trong xe thùng b t kín c p c ng Dover lên đ t Anh Qu c. Vì ng i m y ch c gi trong thùng xe thi u không khí, t t c đ u ch t ng t [2], ch có 2 ngườ i s ng sót.

Khi v này b phanh phui, không m t quan ch c nào c a Đ i s quán Trung Qu c xuất đ u l di n. Cu i cùng dân chúng Anh Qu c vùng Dover t phát làm l truy đ i u và l th p n n t ng ni m nh ng ngườ i đã ch t.

R t nhi u tr em tham d , chúng c m trong tay nh ng th đ ch i ch t o t i Trung Qu c. Nhân đây xin nói thêm, hi n nay 90% đ ch i trên th gi i là Made in China. Nhà báo h i lữ tr : T i sao các cháu d l truy đ i u? B n tr nói: H cũng là ngườ i c mà; các th đ ch i trong tay chúng cháu c m đây có th là do nh ng ngườ i trong s h s n xu t.

Không m t ngườ i Trung Qu c nào có m t trong bu i l truy đ i u y. Th nào là văn minh, th nào là không văn minh? Tôi đang suy nghĩ.

Th , coi nh sinh m ng con ngườ i th t đáng s

Th t là đáng s khi ngườ i ta ca ng i kh ng b . Trung Qu c thoát thai t n n văn hoá giáo d c Trung Qu c, tr c h t th coi khinh sinh m ng c a chính mình, t đó m i có thái đ coi tính m ng c a ngườ i khác, n c khác nh trò tr con. B n thân không có quy n l c quý tr ng sinh m ng mình, cũng không cho ngườ i khác có cái quy n y. Tâm tr ng "khán gi " n m x a t ng b L T n h i tr phê phán chính là đ c tôi luy n nh v y đ y.

Nhà văn L T n

Ng i Trung Qu c xem c nh gi t ng i khác, không ai không vui m ng ph n kh i. Giai c p th ng tr c ý đ m ng i ta ra gi t t i n i đ ng ng i. K b th ng tr thì h ng th t i n i đ ng ng i cái c m giác khoái trá c a k th ng tr . Nh t là khi x t b ng ki u t ng x o, kéo dài ba ngày, ng i xem đ ng nghìn ngh t. C đ n nh ng ch s p hàng nh cũng bày hàng ra bán t i đ y. Dao ph còn bán bánh màn th u dính máu.

Trung Qu c ngày nay không có t c t ng x o n a. Nh ng x án t i n i đ ng ng i cũng là s m r ng t p quán đó. Ng i n c ta năm nào đi xem gi t L c Quân T Đàm T Đ ng [3] nh đi tr y h i. V i nh ng ng i nh th , trong cu c chi n tranh Giáp Ng [4] ta sao mà không m t Đài Loan. Con cháu h , t c chúng ta, n u l i nh h thì làm sao mà gi i phóng đ c Đài Loan.

Khi có k x u hành hung trên xe buýt, nh ng ng i đi xe đ u im thin thít. Đ a vào nh ng con ng i y đi gi i phóng Đài Loan ? Đ a vào h đ th c hi n 4 hi n đ i hoá ? B n th c hi n 4 hi n đ i hoá r i thì có l i gì nh ?

Sáng nay khi t p th đ c tôi tranh th xem truy n hình, ch ng trình qu ng cáo "Tin t c bu i sáng", s n ph m nào bán ch y nh t? Đó là c a ch ng tr m. Đây là n i bu n c a m t dân t c. B n xem đ y, nhà chúng ta ch ng khác gì cái cũ. T i Thành Đô, tôi c n nhà m y v chính u không quân ti n nhi m t ng . Tôi vào xem, ôi chao, nh vào nhà giam y. C a s , ban công đ u bao b c b ng hàng rào ch n song ch ng tr m. Tôi b o đ b h t.

Hôm n đ c m t cu n sách có tên "Trung Qu c có th nói Không". Tôi b o, anh có th nói Không, nh ng anh đ ng sau cánh c a ch ng tr m mà nói Không; đó ch ng ph i là dũng sĩ mà là k hèn nhát. Ki u L ng [5] nói chí lý: [Đó là] "Nh ng ng i yêu n c khi g p b n tr m c p p mà còn lánh m t nh ng l i dũng c m đ ng đ c nói Không v i m t c ng qu c xa tít mù!"

C n nhìn nh n n c M m t cách khách quan toàn di n. N c M là m t qu c gia nh th nào? Nh l i h i tr t ng nghe m t câu nói hình dung thành ph New York: Cái t t nh t trên th gi i và cái x u nh t trên th gi i c ng l i v i nhau thì là New York. Dùng câu y đ hình dung n c M ngày nay có thích h p hay không?

Thật hiếm quân nhân chúng ta, những quân nhân đem niềm hy vọng tin tưởng lại của tổ quốc, và không nên làm "phái thân M", cũng chẳng thể làm "phái chính M" một cách đơn giản, mà nên làm "phái hiền M" chín chắn.

Hiệu quả đạo đức thì mới chi phối thành quả đạo đức. Đánh giá thấp đạo đức là đánh giá thấp chính mình. Thác Bät Đäo [6] đặt tên nước của Nhu Nhiên thành "Nhu Nhu", ý là sâu bọ, những chính ông lại bỏ con sâu này đánh bäi. Thế thì ông chẳng bäng con sâu näa kia.

M không muốn Trung Quốc hùng mạnh, hoàn toàn cũng như Trung Quốc không muốn M xäng bá. Mọi quan hệ Trung Quốc-M có xung đột nhưng cũng có lợi ích chung nhất định. Làm thế nào hoá giải xung đột, phát triển lợi ích chung là việc các nhà ngoại giao Trung Quốc hiện nay nên cố gắng làm.

Trung Quốc muốn phát triển thì không thể cắt đứt sự đi lại với thế giới. Thế giới hiện nay là đơn cực, chỉ khi nào M suy sụp thì mới có thể xuất hiện thế giới đa cực. Chúng ta và không thể cắt quan hệ với M lại và không thể có quá nhiều kẻ väng vä M. Hiện nay mà đối kháng với M thì chắc chắn là thế kỷ thích hợp nhất. Lợi ích quốc gia nên mãi mãi là chuẩn mực cao nhất cho hành động của chúng ta. Chúng ta cần nhận ra; nhận ra không phải là mềm yếu, chỉ có khuất phục mới là mềm yếu.

Đấu tranh ngoại giao càng cần đấu trí

Dĩ nhiên M không thể bỏ dã tâm diệt chủng nghĩa xã hội. Dĩ nhiên M không muốn Trung Quốc trở lại, không muốn kinh tế Trung Quốc phát triển đi lên. Nhưng cần nhớ cho kẻ: Khi đấu tranh với đối thủ, nhất định phải làm cho đối thủ của anh nhìn thấy cái tình hình họ không muốn thấy nhất.

Ngay cả M muốn ngừng Trung Quốc đánh nội chiến; chúng ta quyết định đánh nội chiến rồi. Họ không rút trong chần mà cố gắng dồn nän ruät thì mới là lợi. Dĩ nhiên nhất mực "Niềm gai näm mát, thao quang däng häi [vä ngu giận/ giận u täi]" cũng không được.

Là một nước lớn, Trung Quốc có thể làm theo cách như một võ hiệp thủ hiệp xạ vào núi sâu khä luyện võ công, chỉ khi võ nghệ cao cường rồi tái xuất quyät thắng kẻ đạo chäng? Với số dân và tài nguyên của Trung Quốc, đặc biệt là với nền văn hoá của mình, Trung Quốc không thể làm như một nước nhỏ của M được, huống chi M cũng chẳng däng lợi không tiến lên.

Vẫn là Mao Trạch Đông nói chí lý: "Đánh võn cä phải đánh, đàm, võn cä phải đàm, hoà võn cä

ph i hoà." Con ng i c n khôn ngoan tài trí, đ u tranh ngo i giao l i càng c n khôn ngoan. Ph i đ t mũi ng i ta mà đi ch đ ng đ ng i ta đ t.

Kh -rut-xôp là m t tay khôn ngoan. Tôi xin k cho các b n nghe chuy n này: T i m t đ i h i n (ý nói Đ i h i XX đ ng C ng s n Liên Xô), Kh -rut-xôp ra s c v ch tr n và phê phán ch đ chính tr tàn b o c a Stalin. Có ng i chuy n lên m t m u gi y ch t v n Kh -rut-xôp: B n thân Kh -rut-xôp cũng là m t thành viên trong t p đoàn quy n l c nông c t khi Stalin n m chính quy n.

Vì sao h i y ông không đ ng lên ch ng l i s đ c đoán c a Stalin? Kh -rut-xôp cao gi ng đ c n i dung m u gi y kia r i l n ti ng nói v i m i ng i: Đây là m u gi y c a ai th ? Xin ng i đ đ ng ra! Đ ng ra nào! ... Bên đ i nh n nháo m t lúc nh ng ch ng th y ai đ ng ra c .

Kh -rut-xôp nói: M i ng i xem đ y, chúng ta hi n nay dân ch nh th này, trong tình hình ch ng có gì ph i s h i mà ngay c đ ng chí vi t m u gi y này cũng không dám đ ng ra. V y hãy nghĩ xem, trong b u không khí đ i th i Stalin th ng tr y có ng i nào dám đ ng ra cãi l i Stalin không? C h i tr ng v tay.

Chúng ta đ u tranh v i M nên có s khôn ngoan y c a Kh -rut-xôp. Khi c n thao quang đ ng h i thì thao quang đ ng h i đ n t n nhà. Nh m t câu đ ng chí Đ ng Ti u Bình năm nào nói v i Th t ng Canada Trudeau (đ i ý): Cái Thao quang đ ng h i chúng tôi nói bao g m c v i c không c n gi th di n cũng nh t đ nh ph i gi m i quan h v i qu c gia phát tri n nh t trên th gi i. Ý c a đ ng chí Đ ng Ti u Bình là Trung Qu c nh t đ nh ph i b c cùng nh p v i văn minh th gi i, không th xa r i n n văn minh th gi i.

Không có lý do c m ghét M

Trong s ki n 11/9, tr m t s qu c gia cá bi t, m t b ph n dân chúng Trung Qu c (ch không ph i là chính ph) đã t ra mình c cách n n văn minh dòng chính c a th gi i m t kho ng cách xa nh t.

Khi c n đ u tranh thì m t t c cũng không nh ng. "Sùng bái M " là không đúng, "Thân M " không đúng, "Ghét M " cũng không đúng. Chính ph và chính khách M v a gi ng dân chúng M l i v a không gi ng. B n c n ph i có trí tu cao đ phân bi t h .

Trong quá khứ, vì để giúp Trung Quốc thoát khỏi ách thống trị thực dân mà Mĩ đánh bại Nhật, họ có công hy sinh lớn để với tôi nhìn thấy văn minh của xã hội Trung Quốc. Hai nước Trung Quốc- Mĩ không có xung đột lợi ích căn bản. Ngày nay, do lợi ích của Mĩ rộng khắp toàn cầu nên 2 nước có xung đột. Nhưng chúng ta vẫn phải dùng tâm lòng đạo đức để bình xét sự vật chứ không thể kích động. Tôi từng nói rằng với Nhật, một nước từng tàn sát many chỗ trú ẩn bào ta, mà chúng ta thì xuyên nói 2 nước "phải đi để đi kiêu kiêu hãnh hãnh với nhau". Thế thì chúng ta có lý do nào để căm ghét nhân dân Mĩ từng giúp ta đánh bại Nhật?

Những cái đáng sợ của Mĩ

Đâu là chỗ thực sự đáng sợ của nước Mĩ? Tuy rằng Mĩ có quân đội mạnh nhất thế giới, khoa học kỹ thuật tiên tiến nhất thế giới, nhưng tôi cho rằng những cái đó không đáng sợ. Nghe nói máy bay tàng hình của Mĩ thì xuyên ra vào bầu trời Trung Quốc rồi thoát khỏi radar, nhưng đi vào tay chúng có gì đáng sợ. Cái đáng sợ của họ không phải là những thứ này.

Năm 1972, tôi học ở Đại học Vũ Hán, lên lớp giới thiệu chính trị. Một thầy giáo khoa chính trị nói: "Nước Mĩ là đi để đi của các nước tàn bạo, suy tàn, đã sụp đổ xuống, hết thời rồi." Tôi, một sinh viên công nông binh mới bước quân phục, đứng ngay lên phản bác: "Thầy ạ, em cảm thấy thầy nói không đúng. Tuy rằng nước Mĩ không giống Trung Quốc là một thế lực nhô lên lúc 8- 9 giờ sáng, nhưng Mĩ cũng chẳng phải là một thế lực đang lặn gì gì đó, mà là một thế lực giờ sáng trưa." "

Thầy giáo bước mình, tái mét mặt tiếp ứng nói: "Cái cầu học sinh này, sao dám nói thế hả!" Ông này không hiểu tôi hiểu sao lại nói thế, mà dùng một chữ "dám". Lúc đó tôi thấy tâm trạng của ông.

Chính là cái nước tàn bạo suy tàn này vào thập niên 90 thế kỷ trước đã lãnh đạo cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật mới nhất trên thế giới. Tôi từng nghĩ phải học đúng vào lúc bắt đầu của cách mạng của. Tôi lại có một quan điểm: Nước Mĩ là quốc gia do hàng chục triệu con người không yêu tự quốc mình hợp thành, nhưng họ đều yêu nước Mĩ. Họ tự nguyện nhường quyền lãnh đạo và chính Mĩ và gia đình con cái mình sang Mĩ. Một sự tự nguyện phẫn nộ!

Nói một thôi một hiểu rồi, vậy thì cái đáng sợ của Mĩ là gì đâu? Tôi cảm thấy có ba điểm.

* Điểm thứ nhất:

Không thể coi những công cụ tình anh của Mĩ. Chưa cần bàn, chưa cần tranh cãi của Mĩ có thể bao trùm những người quy tắc sách vở là tình anh. Bị kích của Trung Quốc chúng ta, lớn đến

nhà n c, nh t i t ng đ n v , ph n l n tình hình là ng i có t t ng thì không quy t sách, ng i quy t sách thì không có t t ng. Có đ u óc thì không có c ng v , có c ng v thì không có đ u óc.

N c M ng c h n i, c ch hình tháp c a h đ a đ c nh ng ng i tinh anh lên. Nh th , 1 là h không m c sai l m; 2 là h ít m c sai l m; 3 là m c sai l m thì có th nhanh chóng s a sai. Chúng ta thì m c sai l m, th ng xuyên m c sai l m, m c sai l m r i thì r t khó s a sai.

M dùng m t hòn đ o Đài Loan nh xú đ ki m ch Trung Qu c ch n n a th k . N c c này h đ th t linh ho t, th t th n k . M t Đài Loan làm thay đ i h n sinh thái chính tr qu c t . Đi u tôi lo ng i nh t là b khung chi n l c phát tri n Trung Qu c trong th k m i s vì v n đ Đài Loan mà bi n đ ng. Ngày nay, đ i v i các dân t c có th m nh thì tính quan tr ng c a lãnh th đã gi m nhi u, đã chuy n t tìm ki m lãnh th sang tìm ki m th m nh c a qu c gia.

Ng i M không có yêu c u lãnh th đ i v i b t c qu c gia nào. N c M không quan tâm lãnh th , toàn b nh ng gì h làm trong th k XX đ u là đ t o th . T o th là gì? Ngoài s l n m nh v kinh t thì là lòng dân ch còn gì n a! Có lòng dân thì qu c gia có l c ng ng t , lãnh th m t r i s có th l y l i. Không có lòng dân thì kh ng đ nh đ t đại anh s h u s b m t. Có nhà lãnh đ o qu c gia ch nhìn m t b c. N c M hành s th ng nhìn 10 b c. Vì th cho nên m i s ki n l n toàn c u x y ra sau ngày Th chi n II ch m đ t đ u góp ph n làm tăng c ng đ a v n c M . N u chúng ta b h đ t mũi thì có th s m t h t m i con bài chi n l c.

Tôi nhi u l n nói là trung tâm chi n l c c a M s không chuy n sang châu Á đ u, song đi u đó không có nghĩa là M không bao vây Trung Qu c. R t nhi u b n ch th y M bao vây Trung Qu c v quân s , cũng nh r t nhi u ng i ch th y kho ng cách chênh l ch v KHKHKT và trang b vũ khí gi a 2 n c mà ch a nhìn th y s m t cân đ i nghiêm tr ng h n s l c h u v trang b trên m t chi n l c l n, nh t là trên t ng n c ngo i giao.

Sau v 11/9, M nhanh chóng chi m Afghanistan trong vòng 2 tháng, t phía Tây bao vây Trung Qu c. S c ép quân s c a Nh t, Đài Loan, n Đ cũng ch ng b t đi. Xem ra chúng ta giành đ c t v 11/9 m t s l i ích tr c m t, song các l i ích đó không quá 1- 2 năm có th bi n m t. Tôi cho r ng bao vây chi n l c đ i v i Trung Qu c là m t ki u khác, không ph i là quân s mà là siêu vũ t quân s .

B n xem đ y, m y năm g n đây các n c xung quanh Trung Qu c t i t p thay đ i ch đ x h i, bi n thành cái g i là qu c gia "dân ch ". Nga, Mông C thay đ i r i, Kazakhstan thay đ i

r i. C ng thêm các n c tr c đây nh Hàn Qu c, Phillippines, Indonesia, l i c ng thêm vùng Đài Loan. Đ i v i Trung Qu c, s đe do này còn ghê g m h n đe do quân s . Đe do quân s có th là hi u ng ng n h n, còn vi c b cái g i là các qu c gia "dân ch " bao vây là hi u ng dài h n.

* Đ i m th hai:

S đ l ng và khoan dung c a n c M . B n nên sang châu Âu, sau đó sang M , b n s th y m t s khác bi t l n: Sáng s m, các đ ng ph l n châu Âu ch ng có ng i nào c , còn t i M sáng s m các ph l n ng nh đ u có r t nhi u ng i t p th đ c, th m chí c ngày nh th . Tôi có m t câu nói: T p th đ c là m t ph m ch t, t p th đ c đ i di n cho m t ki u văn hoá khí th h ng h c đi lên. M t qu c gia có s c s ng hay không, ch c n xem có bao nhiêu ng i t p th đ c là bi t.

Ng i M có th l y qu c k làm qu n lót đ m c. H i M tôi có mua m t chi c qu n c c c sao v ch. Tôi th ng xuyên m c chi c qu n y. Tôi m c nó là đ khinh mi t nó, là đ trút gi n, là m t đ ng trút s b c b i và tho m n v tâm lý. Ng i M m c nó là s trêu ch c b n c t, b n ch t khác. Ng i M có th đ t qu c k n c mình ngoài ph . Đ i Húc [7] nói: N u m t qu c gia có th đ t c qu c k c a mình thì anh còn có lý do nào đi đ t qu c gia y n a?

Ông L u Á Châu (Liu Ya zhou)

* Đ i m th ba:

S c m nh vĩ đ i v tinh th n và đ o đ c. Đây là đ i u đáng s nh t. V 11/9 là m t tai n n. Khi tai ho p đ n, th xác ngã xu ng tr c tiên, nh ng linh h n v n đ ng. Có dân t c khi g p tai n n th xác ch a ngã mà linh h n đã đ u hàng.

Trong v 11/9 có x y ra 3 s vi c đ u có th đ chúng ta qua đó nhìn th y s c m nh c a ng i M . Vi c th nh t, sau khi ph n trên toà nhà Th ng m i th gi i b máy bay đâm vào, l a cháy bùng bùng, tình th ngàn cân treo s i tóc. Khi m i ng i t ng trên qua c a thoát hi m ch y xu ng phía d i, tình hình không r i lo n l m.

Ng i ta đi xu ng, lính c u ho xông lên trên. H nh ng l i đi cho nhau mà không đâm vào nhau. Khi th y có đàn bà, tr con ho c ng i mù t i, m i ng i t đ ng nh ng l i đi đ h đi tr c. Th m chí còn nh ng đ ng cho c m t chú chó c nh. M t dân t c tinh th n không c ng cấp t i m c nh t đ nh thì đ t khoát không th có hành vi nh v y. Đ ng tr c cái ch t v n bình tĩnh nh không, e r ng không ph i là thánh nhân thì cũng g n v i thánh nhân.

Vi c th hai, hôm sau ngày 11/9, c th gi i bi t v này do b n kh ng b ng i A R p gây ra. R t nhi u c a hàng, t m ăn c a ng i A R p b nh ng ng i M t c gi n đ p phá. M t s th ng nhân ng i A R p cũng b t n công. Vào lúc đó có khá nhi u ng i M t phát t ch c đ n đ ng gác tr c các c a hi u, t m ăn c a ng i A R p ho c đ n các khu ng i A R p đ tu n tra nh m ngăn ch n x y ra bi k ch ti p theo.

Đó là m t tình th n th nào nh . Chúng ta thì t x a đã có truy n th ng tr thù. Thành Đô n i tôi , ngày x a Đ ng Ng i [8] sau khi chi m đ c Thành Đô, con trai c a Bàng Đ c [9] gi t s ch giá tr gái trai gia đình Quan Vũ. Tr thù đ m máu, l ch s loang l v t máu không bao gi h t.

Vi c th ba, chi c máy bay Boeing 767 b r i Pennsylvania v n dĩ b không t c dùng đ đm vào Nhà Tr ng. Sau đ y hành khách trên máy bay v t l n v i b n kh ng b nên m i làm máy bay r i. Vì lúc y h đã bi t tin toà nhà Th ng m i th gi i và L u Năm Góc b máy bay đm vào nên h quy t đ nh không th không hành đ ng, ph i đ u tranh s ng ch t v i b n kh ng b .

Cho dù trong tình hình y h còn làm m t chuy n th này: Quy t đ nh bi u quy t thông qua có nên chi n đ u v i b n kh ng b hay không. Trong gi phút quan h t i s s ng ch t y, h cũng không c ng ch ý chí c a mình lên ng i khác. Sau khi toàn th m i ng i đ ng ý, h m i đánh b n không t c. Dân ch là gì; đây t c là dân ch . Ý t ng dân ch đã th m vào sinh m ng c a h , vào trong máu, trong x ng c t. M t dân t c nh th mà không h ng th nh thì ai h ng th nh. M t dân t c nh th không th ng tr th gi i thì ai có th th ng tr th gi i.

Nên tham kh o kinh nghi m thành công c a M

Tôi th ng có ý nghĩ quá l nh th này: Nh ng vũ khí đ nh cao nh t, KHKT t i tân và l c l ng vũ trang m nh nh t trên th gi i n u n m trong tay nh ng ng i nh th là r t thích h p. Bao gi cũng h n n m trong tay ng i Nh t, ng i Libya, ng i Iraq ch ? Cho là n m trong tay chúng ta thì chúng ta có th làm gì, đ i u đó cũng ch a th bi t. N c M , qu c gia này có r t nhi u kinh nghi m thành công, đáng đ chúng ta tham kh o h c t p. Sau v 11/9, M không thành l p U ban 11/9, không l p B Ch huy ng phó tình tr ng kh n c p gì đó. Tôi c c l c ph n đ i nh ng th không th c t . Sau khi đ n b đ i không quân Thành Đô, tôi ch tr ng ho c không h p ho c ít h p hành. Cu c h p nào không th không h p thì h p ng n thôi. Đ n n i tr c tiên tôi thay đ i vi c h c t p c a các U viên th ng v thành t h c.

C m văn ki n đ c thì h c đ c cái gì kia ch . Tôi đang đ u tranh v i th l c thói quen. L c

l ng cá nhân tôi có h n nh ng tôi không th không đ u tranh. Cho dù s t đ u m trán cũng không đ c n n chí. Ch ng h n nói chung khi xu ng thăm b đ i, tôi đ u không ăn c m. Ch c n có th v nhà trong ngày thì tôi đ u mang theo l ng khô ch không ăn c m b đ i.

Khi b đ i không quân B c Kinh tôi đ n s đoàn 33 cũng th . N u không th không ăn thì tôi ch ăn đ n gi n. Tuy r ng nói u ng m t chén r u ch a đ làm đ c đ , ăn m t b a c m ch a th m t giang s n, nh ng nhi u l n quá, lãng phí quá, tích ti u thành đ i thì r t khó nói. Có ng i nói đánh Đài Loan ch ng c n dùng vũ khí m i gì c , c cho m y v cán b lên đ o y ăn nh u các th c a h 2- 3 năm thì b o đ m ăn h t các th c a h .

Còn m t chuyên ti u lâm n a nói v chuy n h p hành. Có ông c c tr ng m s p ch t đ n n i, ch có đ i u không trút đ c h i th cu i cùng. Bà v b o con cháu đ n đông đ c r i, ông yên tâm lên đ ng đi. Không đ c, ch a ch t đ c. V l i nói, m i chuy n đ u thu x p n tho r i, ông yên tâm lên đ ng đi. Không đ c, ch a ch t đ c. V b o, tài s n nhà ta đã thu x p xong xuôi c r i, ông c đi đi. Cũng ch a đ c đâu. V sau, v n là tay th ký t ng đ i hi u ông ta bèn ghé tai c c tr ng nói: "Báo cáo c c tr ng, m i ng i đ n đ c r i, ta h p thôi ." Lúc y c c tr ng m i h lòng h d nh m m t xuôi tay. Dĩ nhiên đây là chuy n b a nh ng nó nói lên s ph n c m, chán ghét c a m i ng i đ i v i thói quen y.

S ki n 11/9 là c h i c a n c M , cũng là c h i c a Trung Qu c. Làm không t t thì Trung Qu c tr thành v t hy sinh l n nh t c a s ki n đó. V n đ then ch t là anh n m c h i th nào, toàn th gi i đ u đ ng tr c đ p xóc l i quân bài. Khi nghiên c u n c M , chúng ta nên n m đ c n i hàm th c s c a nó, không th ch xem cái nh mà ph i xem cái l n. Có m t câu chí lý th này: Hay bàn lu n v khuy t đ m c a ng i khác thì anh là k đ o đ c th p kém. Hay bàn lu n v khuy t đ m c a nhân lo i thì anh là m t nhà t t ng.

...

Hôm nay l n đ u tiên g p các cán b c p ti u đoàn tr lên c a căn c Côn Minh, tôi đã nói chuy n nhi u th này v i thái đ vô cùng th ng th n và m nh đ n. Đây là thành qu nghiên c u c a tôi, tôi ch u trách nhi m v bài nói c a mình.

Ch nào tôi nói đúng thì các đ ng chí ghi nh . Ch nào nói sai thì các đ ng chí nghe tai bên này, cho ra tai bên kia, t m t m c i b qua, ch cho là chuy n gi c . M i ng i là m t cá th ,

m i cá th đ u t do. Tôi không th yêu c u áp đ t t t ng c a tôi cho các đ ng chí, tôi l i càng không th yêu c u đ m t t t ng c a các đ ng chí th ng nh t vào m t t t ng nào đó. Chuy n đó không th đ c, nh ng chúng ta l i c khăng khăng tìm ki m kh năng y, đây là chuy n hảo huy n, trên th c t không làm n i.

-----

[1]: Tác gi đang là Ch nhi m chính tr b đ i Không quân c a Quân khu B c Kinh]

[2]: 60 ng i này y h chi u sang Đông Âu r i chui vào xe container ch b ng tàu bi n t B bí m t sang Anh, ngày 19/6 /2000, h i quan c ng Dover ki m tra container phát hi n 58 ng i ch t]

[3]: Đàm T Đ ng: Nhà chính tr cu i đ i Thanh, ch tr ng duy tân, sau khi phong trào Duy tân Trung Qu c th t b i, ông b x t cùng 5 ng i khác, 6 chí sĩ này đ c g i là L c Quân t .

[4]: Chi n tranh Giáp Ng : Chi n tranh Trung Qu c- Nh t x y ra năm Giáp Ng t c năm 1894. K t qu Nh t th ng, Trung Qu c ph i c t đ o Đài Loan cho Nh t].

[5]: Thi u t ng không quân, nhà văn Trung Qu c n i ti ng

[6]: T c Th t B c Ng u , Thái Vũ hoàng đ , v th ng soái k binh ki t xu t th i Nam B c Tri u. D n quân di t các n c H , B c Yên,... th ng nh t ph ng B c; di t n c H n c a Nhu Nhiên t i Mông C

[7]: Đ i tá không quân Trung Qu c, vi t nhi u chuy n lu n quân s , chính tr

[8]: 197-264, t ng gi i n c Ng u , năm 263 đánh Th c Hán, đ u tiên chi m Thành Đô, là công

Nội m tin và đ o đ c

Tác Giả: L u Á Châu / Nguy n H i Ho ành (gi i thi u và l c d ch)
Thứ Ba, 17 Tháng 8 Năm 2010 10:54

---

th n di t Th c c a h T Mã.

[9]: B àng Đ c là m t vi ên t ng ch ch t c a T ào Th áo